

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) ประเภทการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation studies) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ กับ ประสิทธิภาพของหอผู้ป่วย ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

2. หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล กับ ประสิทธิภาพของหอผู้ป่วย ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั้ง 12 เขต รวมทั้งสิ้น 25 โรงพยาบาล รวมจำนวนพยาบาลประจำการทั้งหมด 7,870 คน (กองโรงพยาบาลภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข, 2542)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ผู้วิจัยเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของ Yamane (1976 อ้างใน ประคองกรรณสูต, 2538: 11) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อน 5%

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2} \quad \text{เมื่อระดับความมีนัยสำคัญเป็น } .05 (= .05)$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างเท่าที่จะยอมรับได้ ในที่นี้กำหนดไว้ 5%

สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{7,870}{1+7,870 (.05)^2}$$

$$= 380.65$$

ผลการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 381 คน เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์ เพื่อป้องกันความไม่ครบถ้วนและความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 10 % ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 420 คน

2.2 รวบรวมรายชื่อโรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จากเขตต่างๆตามการแบ่งเขตจังหวัดของส่วนราชการภูมิภาคซึ่งมีทั้งหมด 12 เขตรวมทั้งสิ้น 25 โรงพยาบาล เลือกโรงพยาบาลศูนย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตด้วยการใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก คือ เขตที่มีเพียง 1 โรงพยาบาลจะนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ต้องเลือกแบบจับฉลาก ส่วนเขตที่มี 2 โรงพยาบาลและ 4 โรงพยาบาล ใช้อัตราส่วน 2 : 1 และเขตที่มี 3 โรงพยาบาลใช้อัตราส่วน 2 : 3 ได้กลุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลจำนวนทั้งหมด 15 โรงพยาบาล

2.3 สํารวจจำนวนพยาบาลประจำการที่อยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มงานการพยาบาล โดยการติดต่อกับกลุ่มงานการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยและขอทราบจำนวนพยาบาลประจำการ เพื่อใช้ในการทำการวิจัย

2.4 หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาลศูนย์ที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการคำนวณตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงพยาบาล ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 420 คน โดย 420 คน คิดเป็นร้อยละ 9.42 ของประชากรทั้งหมด คือ 4,457 คนในโรงพยาบาลศูนย์ที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำร้อยละ 9.42 ไปคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาล

2.5 สํารวจรายชื่อพยาบาลประจำการ แล้วทำการสุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลศูนย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในแผนกหอผู้ป่วยใน คือ แผนกอายุรกรรม แผนกศัลยกรรม แผนกกุมารเวชกรรม แผนกสูติรีเวชกรรม หอผู้ป่วยหนัก หอผู้ป่วยพิเศษ และแผนกจักษุ โสต ศอ นาสิก ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนพยาบาลและกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้

เขต	โรงพยาบาล	พยาบาลประจำการ (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา	194	18
2	โรงพยาบาลสระบุรี	304	29
3	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยมราช สุพรรณบุรี	225	
	โรงพยาบาลชลบุรี	362	34
	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ ปราณบุรี	200	
	โรงพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี	377	
	โรงพยาบาลระยอง	274	26
4	โรงพยาบาลราชบุรี	343	
	โรงพยาบาลนครปฐม	308	29
5	โรงพยาบาลบุรีรัมย์	198	19
	โรงพยาบาลสุรินทร์	262	25
	โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา	542	
6	โรงพยาบาลขอนแก่น	330	
	โรงพยาบาลอุดร	331	31
7	โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์อุบล	446	42
8	โรงพยาบาลสวรรคัประจักษ์ นครสวรรคั	305	29
9	โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก	391	
	โรงพยาบาลอุตรดิตถ์	331	26
10	โรงพยาบาลลำปาง	407	38
	โรงพยาบาลเชียงใหม่ประชานุเคราะห์	313	
11	โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี	352	33
	โรงพยาบาลนครศรีธรรมราช	393	
12	โรงพยาบาลยะลา	222	21
	โรงพยาบาลหาดใหญ่	299	
	โรงพยาบาลตรัง	211	20
	รวม	7,870	420

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลศูนย์ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส รายได้ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ตำแหน่งในปัจจุบัน และแผนกที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ สร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีของ Steers (1977) และแนวคิดของ Hoy and Miskel (1991) โดยประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการประกอบด้วยประสิทธิผลใน 3 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการปรับตัว ด้านการผลิตและบริการ (คุณภาพ) และ ด้านความพึงพอใจในงาน ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 34 ข้อ ดังนี้

ด้านความสามารถในการปรับตัว	จำนวน 6 ข้อ (ข้อ1-6)
ด้านการผลิตและบริการ	จำนวน 12 ข้อ (ข้อ7-18)
ด้านความพึงพอใจในงาน	จำนวน 16 ข้อ (ข้อ19-34)

โดยข้อคำถามในแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกตอบในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย และเป็นจริงน้อยที่สุด โดยแบ่งลักษณะข้อคำถามเป็น 2 ประเภท คือ

ข้อคำถามที่เป็นข้อความเชิงรับ จำนวน 27 ข้อ
(ข้อ1,2,3,5,6,7,8,9,11,13,14,15,16,18,19,20,21,22,23,26,27,28,29,30,31,32,33)

ข้อคำถามที่เป็นข้อความเชิงปฏิเสธ จำนวน 7 ข้อ (ข้อ 4,10,12,17,24,25,34)

มีการให้คะแนนแตกต่างกันดังนี้

	เชิงรับ	เชิงปฏิเสธ	
เป็นจริงมากที่สุด	ให้ 5	1	คะแนน
เป็นจริงมาก	ให้ 4	2	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	ให้ 3	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	ให้ 2	4	คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	ให้ 1	5	คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ สร้างขึ้นตามแนวคิดของ Steers (1977) ซึ่งใช้วัดองค์ประกอบ 2 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ คือ โครงสร้างของกลุ่มงานการพยาบาล และการใช้อุปกรณ์การแพทย์ในหอผู้ป่วย ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 20 ข้อ ดังนี้

โครงสร้างของกลุ่มงานการพยาบาล จำนวน 12 ข้อ (ข้อ 1 - 12)

การใช้อุปกรณ์การแพทย์ในหอผู้ป่วย จำนวน 8 ข้อ (ข้อ 13 - 20)

โดยข้อคำถามในแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกตอบในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย และเป็นจริงน้อยที่สุด โดยแบ่งลักษณะข้อคำถามเป็น 2 ประเภท คือ

ข้อคำถามที่เป็นข้อความเชิงรับ จำนวน 18 ข้อ

(ข้อ 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,17,19,20)

ข้อคำถามที่เป็นข้อความเชิงปฏิเสธ จำนวน 2 ข้อ (ข้อ 16,18)

มีการให้คะแนนแตกต่างกันดังนี้

		เชิงรับ		เชิงปฏิเสธ	
เป็นจริงมากที่สุด	ให้	5		1	คะแนน
เป็นจริงมาก	ให้	4		2	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	ให้	3		3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	ให้	2		4	คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	ให้	1		5	คะแนน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล สร้างขึ้นตามแนวคิดของ Steer (1977) ซึ่งใช้วัดองค์ประกอบ 2 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล คือ ความผูกพันต่อองค์การของพยาบาล และปัจจัยส่งเสริมการปฏิบัติงานของพยาบาล ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 23 ข้อ ดังนี้

ความผูกพันต่อองค์การของพยาบาล จำนวน 10 ข้อ (ข้อ 1 - 10)

ปัจจัยส่งเสริมการปฏิบัติงานของพยาบาล จำนวน 13 ข้อ (ข้อ 11 - 23)

โดยข้อคำถามในแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกตอบในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย และเป็นจริงน้อยที่สุด โดยแบ่งลักษณะข้อคำถามเป็น 2 ประเภท คือ

ข้อคำถามที่เป็นข้อความเชิงรับ จำนวน 17 ข้อ

(ข้อ 1,3,4,6,7,8,10,11,12,13,14,17,18,19,21,22,23)

ข้อคำถามที่เป็นข้อความเชิงปฏิเสธ จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 2,5,9,15,16,20)
มีการให้คะแนนแตกต่างกันดังนี้

	เชิงรับ	เชิงปฏิเสธ
เป็นจริงมากที่สุด	ให้ 5	1 คะแนน
เป็นจริงมาก	ให้ 4	2 คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	ให้ 3	3 คะแนน
เป็นจริงน้อย	ให้ 2	4 คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	ให้ 1	5 คะแนน

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร วารสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่างๆ และสภาพการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ ศึกษาคัดสรรด้านองค์การ และด้านบุคคล

2. สร้างแบบสอบถามประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการมีวิธีการ ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิดประสิทธิผลองค์การของ Steers (1977) และของ Hoy และ Miskel (1991)

2.2 ศึกษาเกณฑ์ที่ใช้วัดประสิทธิผลของหอผู้ป่วย

2.3 สร้างข้อคำถามประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โดยการรวบรวมคำสำคัญของแนวคิดที่ได้ศึกษาเพื่อนำมาเขียนเป็นคำจำกัดความ แล้วจึงสร้างข้อคำถามให้มีความสอดคล้องกับคำจำกัดความประสิทธิผลของหอผู้ป่วย

3. สร้างแบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านองค์การของพยาบาล มีวิธีการดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิดปัจจัยด้านองค์การของ Steers (1977) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ 2 ด้าน คือ โครงสร้างของกลุ่มงานการพยาบาล และการใช้อุปกรณ์การแพทย์ในหอผู้ป่วย

3.2 ศึกษาการจัดโครงสร้างองค์การของกลุ่มงานการพยาบาลในโรงพยาบาลศูนย์ และการใช้อุปกรณ์การแพทย์ในหอผู้ป่วย

3.3 สร้างข้อคำถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ โดยการรวบรวมคำสำคัญของแนวคิดที่ได้ศึกษาเพื่อนำมาเขียนเป็นคำจำกัดความ แล้วจึงสร้างข้อคำถามให้มีความสอดคล้องกับคำจำกัดความปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ

4. สร้างแบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล มีวิธีการดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิดปัจจัยด้านองค์การของ Steers (1977) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านบุคคล 2 ด้าน คือ ความผูกพันต่อองค์การของพยาบาล และปัจจัยส่งเสริมการปฏิบัติงานของพยาบาล

4.2 สร้างข้อคำถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล โดยการรวบรวมคำสำคัญของแนวคิดที่ได้ศึกษาเพื่อนำมาเขียนเป็นคำจำกัดความ แล้วจึงสร้างข้อคำถามให้มีความสอดคล้องกับคำจำกัดความปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล

5. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity)

6. หลังจากทำการปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเหมือนกับประชากรที่จะศึกษา เพื่อวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ และได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1.การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและดัดแปลงปรับปรุง ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา ภาษา หลังจากนั้นได้นำเครื่องมือแบบสอบถามพร้อมคำจำกัดความไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน ตรวจสอบด้าน เนื้อหา สำนวนภาษา ความสอดคล้องกับคำจำกัดความ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขโดยถือเกณฑ์ความเห็นสอดคล้องและการยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ใน 8 ท่าน เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงเครื่องมือ

ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังต่อไปนี้

- มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป
- มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการบริหารงานในองค์การพยาบาล
- มีประสบการณ์ในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามการวิจัย
- มีประสบการณ์หรือความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องประสิทธิผลขององค์การ

หลังจากรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิครบทั้ง 8 ท่านแล้ว ซึ่งในการตัดทอนและเพิ่มข้อคำถามผู้วิจัยถือตามเกณฑ์ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ใน 8 ท่าน และในการตัดทอนข้อคำถามนั้นไม่ส่งผลต่อโครงสร้างของเนื้อหา แนวคิดของแบบสอบถามในด้านนั้นๆ จึงทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการจำนวน 37 ข้อ (จากเดิม 49 ข้อ) แบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านองค์การจำนวน 20 ข้อ (จากเดิม 16 ข้อ) และแบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านบุคคลจำนวน 25 ข้อ (จากเดิม 32) ดังนี้

1. แบบสอบถามประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา	9 ข้อ
ตัดทอนข้อคำถาม	27 ข้อ
เพิ่มข้อคำถาม	15 ข้อ

ซึ่งมีรายละเอียดตามรายด้าน ดังนี้

ด้านความสามารถในการปรับตัว

มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 4 ข้อ (ข้อ 1-4) ได้แก้ไขปรับปรุงการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จำนวน 2 ข้อ ทำการตัดข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัย และทำการเพิ่มเติมข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ เพื่อให้เกิดความสมดุลกับรายด้านอื่นๆ ที่มีข้อคำถามมากกว่าและทำให้มีความชัดเจนของเนื้อหาและครอบคลุมคำจำกัดความ จึงได้ข้อคำถามเพิ่มขึ้นเป็น 7 ข้อ

ด้านการผลิตและบริการ

มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ (ข้อ 5 -13) ได้แก้ไขปรับปรุงการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จำนวน 3 ข้อ ทำการตัดข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัย และทำการเพิ่มเติมข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ เพื่อให้มีความชัดเจนของเนื้อหาและครอบคลุมคำจำกัดความ จึงได้ข้อคำถามเพิ่มขึ้นเป็น 13 ข้อ

ด้านความพึงพอใจในงาน

มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 36 ข้อ (ข้อ 14 - 49) ได้แก้ไขปรับปรุงการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จำนวน 4 ข้อ ทำการตัดข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ เนื่องจากเป็นด้านที่ข้อคำถามจำนวนมากและเป็นข้อคำถามที่มีความหมายซ้ำๆ กันเพื่อให้เกิดความสมดุลกับด้านอื่น และทำการเพิ่มเติมข้อคำถามจำนวน 1 ข้อ เพื่อให้มีความชัดเจนของเนื้อหาและครอบคลุมคำจำกัดความ จึงได้ข้อคำถามลดลงเหลือ 17 ข้อ

2. แบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา	7	ข้อ
ตัดทอนข้อความคำถาม	3	ข้อ
เพิ่มข้อความคำถาม	7	ข้อ

ซึ่งมีรายละเอียดตามรายด้าน ดังนี้

โครงสร้างของกลุ่มงานการพยาบาล

มีจำนวนข้อความคำถามทั้งหมด 13 ข้อ (ข้อ 1 -13) ได้แก้ไขปรับปรุงการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จำนวน 3 ข้อ ทำการตัดข้อความคำถามจำนวน 3 ข้อ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัย และทำการเพิ่มเติมข้อความคำถามจำนวน 2 ข้อ เพื่อให้มีความชัดเจนของเนื้อหาและครอบคลุมคำจำกัดความ จึงได้ข้อความลดลงเหลือ 12 ข้อ

การใช้อุปกรณ์การแพทย์ในหอผู้ป่วย

มีจำนวนข้อความคำถามทั้งหมด 3 ข้อ (ข้อ 14 -16) ได้แก้ไขปรับปรุงการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จำนวน 2 ข้อ และทำการเพิ่มเติมข้อความคำถามจำนวน 5 ข้อ เพื่อให้เกิดความสมดุลงกับรายด้านอื่นๆและทำให้มีความชัดเจนของเนื้อหาเพิ่มขึ้น จึงได้ข้อความเพิ่มขึ้นเป็น 8 ข้อ

3. แบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา	12	ข้อ
ตัดทอนข้อความคำถาม	12	ข้อ
เพิ่มข้อความคำถาม	3	ข้อ

ซึ่งมีรายละเอียดตามรายด้าน ดังนี้

ความผูกพันต่อองค์การของพยาบาล

มีจำนวนข้อความคำถามทั้งหมด 14 ข้อ (ข้อ 1 -14) ได้แก้ไขปรับปรุงการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จำนวน 4 ข้อ ทำการตัดข้อความคำถามจำนวน 6 ข้อ เนื่องจากมีความหมายซ้ำซ้อนกัน และทำการเพิ่มเติมข้อความคำถามจำนวน 3 ข้อ เพื่อให้มีความชัดเจนของเนื้อหาและครอบคลุมคำจำกัดความ จึงได้ข้อความลดลงเหลือ 11 ข้อ

ปัจจัยส่งเสริมการปฏิบัติงานของพยาบาล

มีจำนวนข้อความคำถามทั้งหมด 18 ข้อ (ข้อ 15 - 32) ได้แก้ไขปรับปรุงการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จำนวน 8 ข้อ ทำการตัดข้อความคำถามจำนวน 6 ข้อ เนื่องจากมีความซ้ำซ้อนกับตัวแปรตัวอื่นๆ ในการวิจัย และทำการเพิ่มเติมข้อความคำถามจำนวน 2 ข้อ เพื่อให้มีความชัดเจนของเนื้อหาและครอบคลุมคำจำกัดความ จึงได้ข้อความลดลงเหลือ 14 ข้อ

ส่วนเกณฑ์การให้คะแนน ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่านเห็นด้วยกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยง

2. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาลประจำการ ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลราชบุรี ที่มีคุณสมบัติเหมือนกลุ่มประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ด้วยการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW Version 7.5 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา แล้วได้ทำการปรับปรุงแบบสอบถาม โดยตัดข้อคำถามรายชื่อในแต่ละด้านที่มีค่าสหสัมพันธ์ต่ำกว่า .2 (บุญชม ศรีสะอาด, 2538: 163) ซึ่งเมื่อตัดออกแล้วทำให้ค่าสหสัมพันธ์เพิ่มขึ้น ในขณะที่โครงสร้างของเนื้อหายังคงเดิม มีรายละเอียดของแต่ละแบบสอบถามดังนี้

2.1 แบบสอบถามประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาล

ประจำการ

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา 2 ข้อ

ตัดทอนข้อคำถาม 3 ข้อ

ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตัดข้อคำถามในรายด้านความสามารถในการปรับตัว ด้านการผลิตและบริการ และด้านความพึงพอใจในงาน ด้านละ 1 ข้อ โดยข้อกระทงที่ถูกตัดทอนออกเป็นข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า .2 และการตัดทอนข้อดังกล่าวไม่ส่งผลต่อโครงสร้างของเนื้อหา และทำการปรับปรุงความชัดเจนของภาษาในด้านความสามารถในการปรับตัว และด้านการผลิตและบริการ ด้านละ 1 ข้อ

2.2 แบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา 2 ข้อ

ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษาในรายด้านโครงสร้างของกลุ่มงานการพยาบาล และด้านการใช้อุปกรณ์การแพทย์ในหอผู้ป่วย ด้านละ 1 ข้อ

2.3 แบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา	1	ข้อ
ตัดทอนข้อความคำถาม	2	ข้อ

ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตัดทอนข้อความคำถามในรายด้านความผูกพันต่อองค์กรของพยาบาล และด้านปัจจัยส่งเสริมการปฏิบัติงานของพยาบาล ด้านละ 1 ข้อ เนื่องจากเป็นข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์ต่ำกว่า .2 (บุญชม ศรีสะอาด, 2538: 163) และผลการตัดข้อกระทงไม่ส่งผลต่อโครงสร้างของเนื้อหา

ได้แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาล

ประจำการ	จำนวน 34 ข้อ
2.1 ด้านความสามารถในการปรับตัว	จำนวน 6 ข้อ
2.2 ด้านการผลิตและบริการ	จำนวน 12 ข้อ
2.3 ด้านความพึงพอใจในงาน	จำนวน 16 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านองค์กร

3.1 โครงสร้างของกลุ่มงานการพยาบาล	จำนวน 12 ข้อ
3.2 การใช้อุปกรณ์การแพทย์ในหอผู้ป่วย	จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล

4.1 ความผูกพันต่อองค์กรของพยาบาล	จำนวน 10 ข้อ
4.2 ปัจจัยส่งเสริมการปฏิบัติงานของพยาบาล	จำนวน 13 ข้อ

หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงอีกครั้งหนึ่งด้วยวิธีเดียวกัน ได้ค่าความเที่ยงดังเสนอในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาล
ประจำการ ปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ และปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล

แบบสอบถาม	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	
	ทดลองใช้ (n = 30)	เก็บข้อมูลจริง (n = 386)
ตอนที่ 2		
ประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ	.86	.82
- ด้านความสามารถในการปรับตัว	.73	.71
- ด้านการผลิตและบริการ	.64	.73
- ด้านความพึงพอใจในงาน	.79	.81
ตอนที่ 3 การรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ	.80	.85
- โครงสร้างของกลุ่มงานการพยาบาล	.78	.80
- การใช้อุปกรณ์การแพทย์ในหอผู้ป่วย	.75	.78
ตอนที่ 4 การรับรู้ปัจจัยคัดสรรด้านบุคคล	.81	.85
- ความผูกพันต่อองค์การของพยาบาล	.83	.82
- ปัจจัยส่งเสริมการปฏิบัติงานของพยาบาล	.76	.76

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

- 1.ขอหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 15 แห่ง เพื่อขออนุญาตทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง
- 2.ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลต่างๆ พร้อมโครงร่างวิทยานิพนธ์ และตัวอย่างแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด
- 3.โทรศัพท์ติดต่อประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาลเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ในการทำวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล เพื่อขอรายชื่อแผนกพยาบาล และจำนวนพยาบาลในแต่ละแผนก จากนั้นได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ขนาดตามที่ต้องการ ซึ่งผู้วิจัยได้อธิบายคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ แล้วขอความร่วมมือให้หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลดำเนินการต่อไป

5. จัดส่งแบบสอบถามไปยังโรงพยาบาลศูนย์ ทั้ง 15 แห่ง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งให้กลุ่มงานการพยาบาลด้วยตนเอง 5 แห่ง ส่วนอีก 9 แห่ง ผู้วิจัยได้จัดส่งให้ทางไปรษณีย์ถึงหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลพร้อมซองเปล่าติดแสตมป์ จำนวนซอง ชื่อ ที่อยู่ของผู้วิจัย และขอความอนุเคราะห์ให้หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ภายใน 2 สัปดาห์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 โรงพยาบาลที่ผู้วิจัยเดินทางไปส่งแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 5 แห่ง คือ โรงพยาบาลนครปฐม โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา โรงพยาบาลสระบุรี โรงพยาบาลชลบุรี และโรงพยาบาลระยอง ซึ่งผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองภายใน 2 สัปดาห์

5.2 โรงพยาบาลที่ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์จำนวน 9 แห่งคือ โรงพยาบาลบุรีรัมย์ โรงพยาบาลสุรินทร์ โรงพยาบาลอุดร โรงพยาบาลยะลา โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์อุบล โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี โรงพยาบาลสวรรคตประชารักษ์นครสวรรค์ โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ โรงพยาบาลลำปาง และโรงพยาบาลตรัง

6. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งกลับทางไปรษณีย์และไปรับคืนด้วยตนเองใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 – 28 สิงหาคม พ.ศ. 2544 รวมระยะเวลา 28 วัน ได้รับกลับคืนจากทุกโรงพยาบาล จำนวน 409 ฉบับ จากที่ส่งไปทั้งหมด 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.38

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 23 ฉบับ จึงได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งสิ้น 386 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.90 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW Version 7.5 (Statistical package for the social science for windows) มีรายละเอียด ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส รายได้ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ตำแหน่งในปัจจุบัน และแผนกที่ปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยคัดสรร ด้านองค์การ ด้านบุคคล และประสิทธิผลของหอผู้ป่วย ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยคัดสรรด้านองค์การ ด้านบุคคล และประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient = r)

ส่วนเครื่องหมาย + หรือ - เป็นการแสดงถึงลักษณะของความสัมพันธ์ ดังนี้

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะเพิ่มหรือลดตามกัน

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะเพิ่มหรือลดตรงกันข้ามกัน